

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Δ΄ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)

ΚΕΙΜΕΝΑ

Silius Italicus, poëta epicus, vir clarus erat. XVII (septendecim) libri eius de bello Punico secundo pulchri sunt. Ultimis annis vitae suae in Campaniā se tenēbat. [...] Gloriam Vergili studēbat ingeniumque eius fovēbat. Eum ut puer magistrum honorābat. Monumentum eius, quod Neapoli iacēbat, pro templo habēbat.

.....
In eā civitatē, quam leges continent, boni viri libenter leges servant. Lex enim est fundamentum libertātis, fons aequitātis. Mens et animus et consilium et sententia civitātis posita est in legibus. Ut corpora nostra sine mente, sic civitas sine lege non stat. Legum ministri sunt magistrātus, legum interpretes iudices, legum denique omnes servi sumus: sic enim liberi esse possumus.

.....
Cum Accius ex urbe Rōmā Tarentum venisset, ubi Pacuvius grandi iam aetate recesserat, devertit ad eum. Accius, qui multo minor natu erat, tragoediam suam, cui «Atreus» nomen est, ei desideranti lēgit.

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των παραπάνω κειμένων.

Μονάδες 40

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

poëta	: την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού
vir	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού
libri	: την κλητική του ενικού αριθμού
eius (το πρώτο)	: την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού στο ουδέτερο γένος
bello	: την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού
se (το πρώτο)	: τη δοτική του πληθυντικού αριθμού στο α΄ πρόσωπο
iudices	: την ονομαστική του ενικού αριθμού
omnes	: την αφαιρετική του ενικού αριθμού στο ίδιο γένος
Pacuvius	: την κλητική του ενικού αριθμού
nomen	: την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού.

Μονάδες 10

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ – Δ΄ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

- B1β.** **clarus:** να γράψετε τον συγκριτικό και τον υπερθετικό βαθμό του επιθέτου στην ίδια πτώση, στο ίδιο γένος και στον ίδιο αριθμό.
grandi: να γράψετε τους τρεις βαθμούς του επιρρήματος.

Μονάδες 5

- B2α.** Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:
erat (το πρώτο)	:	το β΄ ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου
tenēbat	:	το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή
studēbat	:	το απαρέμφατο του ενεστώτα στην ίδια φωνή
servant	:	την αφαιρετική του σουπίνου
stat	:	το α΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του υπερσυντελικού
possumus	:	το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του συντελεσμένου μέλλοντα
desideranti	:	την ονομαστική του ενικού αριθμού της μετοχής του ενεστώτα και του μέλλοντα στο θηλυκό γένος, στην ίδια φωνή
lēgit	:	το ίδιο πρόσωπο στην οριστική του ενεστώτα και του μέλλοντα στην άλλη φωνή.

Μονάδες 10

- B2β.** **habēbat:** να γράψετε το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική όλων των χρόνων στην ίδια φωνή (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο του ρήματος, όπου είναι αναγκαίο).

Μονάδες 5

- Γ1α.** Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις και φράσεις:
poēta: είναι.....	στο .....
pulchri: είναι.....	στο .....
in Campaniā: είναι.....	στο .....
libertātis: είναι.....	στο.....
grandi: είναι.....	στο .....

Μονάδες 10

- Γ1β.** «**Cum Accius ex urbe Rōmā Tarentum venisset**»:
Να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1) και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς της (μονάδες 4).

Μονάδες 5

- Γ2α.** «**boni viri libenter leges servant**»:
να αναγνωρίσετε συντακτικά τους όρους της παραπάνω πρότασης.

Μονάδες 5

- Γ2β.** «**quam leges continent**»:
να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

Μονάδες 3

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ – Δ΄ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

Γ2γ. «**poëta epicus**»: να μετατρέψετε τον επιθετικό προσδιορισμό στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 3

Γ2δ. «**In eā civitāte**»: να μετατρέψετε τον προσδιορισμό του τόπου, ώστε να εκφράζεται η κίνηση σε τόπο (μονάδες 3).

«**Tarentum**»: να μετατρέψετε τον προσδιορισμό του τόπου, ώστε να εκφράζεται η στάση σε τόπο (μονάδα 1).

Μονάδες 4

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο **εξώφυλλο** να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο **εσώφυλλο πάνω-πάνω** να συμπληρώσετε τα ατομικά στοιχεία μαθητή. Στην **αρχή των απαντήσεών σας** να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο και **να μη γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ώρα δυνατής αποχώρησης: 10.00 π.μ.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ